

سازمان اهل بیت قرآن الکریم

کلیات و آیین نامه اجرایی

آموزش ترجمه و مفاهیم (سطح ۱)

سال ۱۳۹۸

رهبر معظم انقلاب اسلامی
حضرت آیت الله خامنه‌ای
(مد ظله العالی):

**باید تدبیری اندیشیده شود که
مردم بتوانند همزمان با شنیدن آیات
الهی، با «معانی و مفاهیم» آن نیز
آشنا شوند و کلمات خدا را که
رساترین و گویاترین موعظه‌هاست در
دستور کار و زندگی خود قرار دهند.**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قالَ عَلِيٌّ (عليه السلام): تَدَبَّرُوا آيَاتِ الْقُرْآنِ وَاعْتَبِرُوا بِهِ، فَإِنَّهُ أُبْلَغُ الْعِبَرِ^۱.

در آیات قرآن تدبّر کنید و از آن عبرت آموزید؛ زیرا قرآن رساترین پندها و عبرت‌هاست.

■ پیش‌گفتار

یقیناً تنها منادی حقیقی هدایت و سعادت بشری، فصل‌الخطاب حضرت حق و سرچشمه لایزال معرفت الهی، قرآن کریم است، که هر تشنه جویای معرفتی را به قدر عطش او، سیراب می‌کند و تمامی آلام و مشکلات روحی، روانی، فردی و اجتماعی و معضلات جامعه بشری را درمان می‌نماید. حال در کشوری که ظلّ عنايات خاصه قرآن و اهل بیت عصمت و طهارت «علیهم السلام» و زعامت عاشق و شیفته کلام وحی مدیریت می‌شود، بر کلیه مسئولان کشور و به ویژه خادمان امور قرآنی، واجب است بیش از پیش بستر لازم را برای رشد و تعالی فرهنگ و معارف قرآنی، در بین آحاد امت اسلامی فراهم کرده و زمینه‌های آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن کریم را به صورت منظم ایجاد نمایند.

معاونت آموزش و پژوهش سازمان دارالقرآن الکریم نیز در جهت نیل به این هدف مقدّس و با اعتقاد به ضرورت افزایش «فهم قرآنی» در بین سطوح مختلف جامعه و در راستای عمل به بند ۱ وظایف سازمان، مصرّح در سند راهبردی سازمان دارالقرآن الکریم (با موضوع: «تلاش در جهت توسعه کمی و کیفی آموزش‌های قرآن کریم در بخش‌های تربیت نیروی انسانی»، «آموزش‌های تخصصی» و «آموزش‌های عمومی» در رشته‌های قرائت، حفظ، ترجمه، مفاهیم و تفسیر قرآن)، کلیات و دستورالعمل اجرایی «برگزاری دوره‌های آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن کریم» را پس از بازنگری و انجام برخی اصلاحات جهت اجرا در سال ۱۳۹۸ ارائه می‌نماید.

معاونت آموزش و پژوهش

سازمان دارالقرآن الکریم

جدول مشخصات آموزشی دوره‌ی آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن کریم ۱

ردیف	عنوان دوره	ساعات آموزشی			دروس پیش‌نیاز	منابع آموزشی پیشنهادی	حدنصاب‌نمره قبولی		ارزش آموزشی
		نظری	عملی	جمع			کتابی	شفاهی	
۱	ترجمه و مفاهیم قرآن کریم (سطح ۱)	۲۴	۲۴	۴۸	قرائت سطح ۲ (یا قبولی در آزمونهای معادل)	۱- کتاب «آموزش مفاهیم قرآن» (مجلد اول (مفاهیم ۱، ۲، ۳)) تألیف آقای مسعود وکیل ۲- کتاب «روشی آسان برای آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن» (سطح ۱)، تألیف آقایان لطفی و ضرغام ۳- کتاب «آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن کریم» (مجلد اول)، تألیف آقایان محدث، صفارهرندی و علّامی	۱۴	---	۴۸ ساعت

■ اهداف طرح

اهداف کلی:

۱. گسترش فرهنگ توجه به ترجمه و مفاهیم قرآن کریم، همگام با آموزش روخوانی و روان خوانی.
۲. ایجاد توانایی درک مفاهیم و ترجمه آیات نورانی قرآن کریم و بهره‌گیری از معارف انسان‌ساز آن.

هدف رفتاری:

انتظار می‌رود فراگیران پس از گذراندن این طرح ضمن آشنایی با معنای حداقل ۵۰ درصد از کلمات قرآن کریم و گزیده‌ای از قواعد صرفی بتوانند بسیاری از آیات و عبارات قرآنی را به صورت نسبی ترجمه نمایند.

■ چکیده طرح

بر اساس این طرح پس از تبلیغات، ثبت نام، سطح بندی و کلاس‌بندی مخاطبان - به تفکیک جنسیت، سطح تحصیلات و محدوده سنی - کلاسهای آموزشی در ۲۴ جلسه ویژه علاقمندان به ترجمه و مفاهیم قرآن، در مراکز آموزشی پیش‌بینی شده برگزار و مخاطبان، ضمن آشنایی با معنای حداقل ۵۰ درصد از کلمات قرآن کریم، توانایی ترجمه نسبی بسیاری از آیات و عبارات قرآنی را کسب خواهند نمود.

شایان ذکر است محتوای آموزشی این طرح بر مبنای آموزش حداقل ۵۰ درصد از کلمات قرآن و گزیده‌ای از قواعد صرفی طراحی گردیده و محوریت در این طرح بیان مباحث نظری و ترجمه نسبی بسیاری از آیات و عبارات قرآن کریم با توجه به مطالب آموخته شده می‌باشد. به افرادی که حد نصاب آزمون پایانی (حداقل نمره ۱۴ از ۲۰) را کسب نمایند، گواهینامه مربوطه اعطاء می‌گردد.

■ شناسنامه و مشخصات کلی طرح

- ۱- عنوان طرح: آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن کریم (سطح ۱)
- ۲- مدت دوره: ۴۸ ساعت (شامل ۲۴ جلسه آموزشی)
- ۳- شکل اجرا: به صورت حضوری (یک تا دو جلسه در هفته)
- ۴- مقطع (مانی اجرا): تمامی فصول سال.
- ۵- پیش نیاز: ۱- دارا بودن گواهینامه آموزش قرائت قرآن کریم (سطح ۲) «روان خوانی قرآن و صحت قرائت نماز» یا قبولی در آزمون‌های ورودی معادل ۲- دارا بودن حداقل مدرک اول راهنمایی.
- ۶- گستره طرح: سراسر کشور
- ۷- محل تشکیل دوره: تمامی اماکنی که امکان تشکیل کلاس در آنجا وجود داشته باشد (با اولویت مراکز فرهنگی و مذهبی).
- ۸- ممتوای آموزشی: ۱- کتاب «آموزش مفاهیم قرآن»، تألیف آقای مسعود وکیل (مجلدات ۱، ۲، ۳) یا ۲- کتاب «روشی آسان برای آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن» (سطح ۱)، تألیف آقایان لطفی و ضرغام یا ۳- کتاب «آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن کریم» (مجلد اول)، تألیف آقایان محدث، صفارهرندی و علّامی
- ۹- مجری طرح: اداره امور قرآنی استانها به عنوان ناظر و کلیه مؤسسات قرآنی مردمی و یا دستگاههای دولتی به عنوان مجری.
- ۱۰- گروه هدف (مخاطبان): تمامی علاقمندان به کلام وحی در دو رده سنی بالا و پایین ۱۵ سال (به تفکیک جنسیت).
- ۱۱- تعداد متعلمان در هر دوره: حداقل ۱۵ و حداکثر ۲۵ نفر (تعداد حداقلی مربوط به دوره‌های سهمیه‌ای است).
- ۱۲- تعداد دوره‌ها: با توجه به نیاز استان در طول سال و در طول هر فصل و با در نظر گرفتن استقبال عمومی و توان مالی و پشتیبانی در طول سال متغیر خواهد بود.
- ۱۳- ارزش آموزشی: کسب نمره قبولی در این دوره به عنوان «۴۸ ساعت آموزش» محسوب می‌شود.

■ شرایط شرکت کنندگان:

۱. دارا بودن حداقل مدرک اول راهنمایی.
۲. دارا بودن گواهینامه قرائت قرآن کریم (سطح ۲).

تذکر ۱: افراد فاقد گواهینامه مشروط به قبولی در آزمون ورودی، وفق آزمون‌های پایانی دوره فوق، می‌توانند در دوره شرکت نمایند.

تذکر ۲: در صورت برابری نمره، اولویت با کسانی است که دارای گواهینامه قرائت قرآن (سطح ۲) می‌باشند.

تذکر ۳: افرادی که از زمان اخذ گواهینامه ایشان بیش از ۲ سال سپری شده باشد، لازم است در آزمون ورودی شرکت نمایند.

■ محتوای آموزشی

محتوای آموزشی این طرح بر مبنای یکی از منابع زیر می‌باشد:

- ۱- کتاب «آموزش مفاهیم قرآن» (مجلد اول (مفاهیم ۱، ۲، ۳)) تألیف آقای مسعود وکیل
- ۲- کتاب «روشی آسان برای آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن» (سطح ۱)، تألیف آقایان لطفی و ضرغام
- ۳- کتاب «آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن کریم» (مجلد اول)، تألیف آقایان محدث، صفارهرندی و علّامی

تذکر: کتاب آموزش مفاهیم قرآن» (مجلد اول (مفاهیم ۱ و ۲)) تألیف آقای مسعود وکیل در شکل جدید (به صورت دو جلد در یک مجلد) به چاپ رسیده و در مجموع دارای ۱۶ درس می‌باشد. لازم به ذکر است که در چاپ جدید کتاب، بخشی با عنوان «فعالیت مکمل» در هر درس اضافه شده و از قرآن آموزان می‌خواهد تا با مطالعه دقیق یک صفحه از قرآن در هر روز، به ترجمه عبارات برگزیده از همان صفحه اقدام نمایند.

■ استانداردهای آموزشی

ویژگی‌های معلّم: دارا بودن گواهینامه تربیت معلّم مفاهیم قرآن کریم (سطح ۱) یا حداقل سه سال سابقه تدریس در این رشته که به تأیید مدیر محترم اداره امور قرآنی استان رسیده باشد.

روش تدریس: فعال، پرسش و پاسخ و تمرین عملی (کارورزی).

تجهیزات، امکانات و وسایل مورد نیاز: تخته سفید، اسلایدهای آموزشی، تابلوهای کمک آموزشی و ...

مکان دوره: تمامی اماکنی که امکان تشکیل کلاس در آنجا وجود داشته باشد (با اولویت مراکز فرهنگی و مذهبی).

جدول ساعات آموزشی:

نام درس	ساعت			درس پیش نیاز	نوع آزمون		حدنصاب نمره قبولی		ارزش آموزشی (به ساعت)
	نظری	عملی	جمع		کتابی	شفاهی	کتابی	شفاهی	
آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن کریم (۱)	۲۴	۲۴	۴۸	قرائت سطح ۲	✓	---	۱۴ (از ۲۰)	---	۴۸ ساعت

■ جدول بودجه‌بندی درس (بر مبنای کتاب آموزش مفاهیم قرآن مجید (مجلدات ۱ و ۲ و ۳) تألیف مسعود وکیل)

جلسه	عناوین موضوعات تدریس	جلسه	عناوین موضوعات تدریس
۱	مقدمه در خصوص اهمیت آشنایی با مفاهیم قرآن	۱۳	درس هفتم و هشتم (جلد ۲)
۲	درس اول و دوم (جلد ۱)	۱۴	مرور دروس اول تا هشتم (جلد ۲)
۳	درس سوم و چهارم (جلد ۱)	۱۵	آزمون میان‌دوره
۴	مرور دروس اول تا چهارم (جلد ۱)	۱۶	درس اول و دوم (جلد ۳)
۵	درس پنجم و ششم (جلد ۱)	۱۷	درس سوم و چهارم (جلد ۳)
۶	درس هفتم و هشتم (جلد ۱)	۱۸	مرور دروس اول تا چهارم (جلد ۳)
۷	مرور دروس اول تا هشتم (جلد ۱)	۱۹	درس پنجم و ششم (جلد ۳)
۸	آزمون میان‌دوره	۲۰	درس هفتم و هشتم (جلد ۳)
۹	درس اول و دوم (جلد ۲)	۲۱	مرور دروس اول تا هشتم (جلد ۳)
۱۰	درس سوم و چهارم (جلد ۲)	۲۲	آزمون میان‌دوره
۱۱	مرور دروس اول تا چهارم (جلد ۲)	۲۳	رفع اشکال مباحث تدریس شده و توجیه نحوه برگزاری آزمونهای پایان دوره
۱۲	درس پنجم و ششم (جلد ۲)	۲۴	آزمون نهایی دوره (از مجلدات ۱ و ۲ و ۳)

■ جدول بودجه‌بندی درس (بر مبنای کتاب روشی آسان برای آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن مجید (سطح اول) تألیف علیرضا لطفی و محمد ضرغام)^۱

جلسه	عناوین موضوعات تدریس	جلسه	عناوین موضوعات تدریس
۱	مقدمه (درس اول)	۱۳	درس هشتم (لغات، مرور قواعد دروس ۱-۷، ترجمه تمرین‌ها و تکمیل جدول متقاطع)
۲ و ۳	درس دوم (لغات، قواعد، ترجمه بخشی از تمرین‌ها و بیان مفاهیم مرتبط)	۱۴	آزمون میان‌دوره
۴ و ۵	درس سوم (لغات، قواعد، ترجمه بخشی از تمرین‌ها و بیان داستان و مفاهیم درس)	۱۵ و ۱۶	درس نهم (لغات، قواعد، ترجمه بخشی از تمرین‌ها و بیان مفاهیم مرتبط)
	درس سوم (لغات، قواعد، ترجمه بخشی از تمرین‌ها و بیان داستان و مفاهیم درس)		درس نهم (مرور قواعد و لغات، تکمیل ترجمه تمرینات، بیان داستان)

۱. جهت تهیه کتب با انتشارات تلاوت، وابسته به سازمان دارالقرآن الکریم، به شماره ۷۷۶۳۵۵۰۰ و ۷۷۶۳۳۹۳۹ (با پیش‌شماره ۰۲۱) تماس حاصل شود...

طرح تفصیلی برگزاری دوره‌های آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن کریم

مفاهیم مرتبط		و مفاهیم درس
۶	۱۸ و ۱۷	درس سوم (مرور قواعد و لغات، تکمیل ترجمه تمرینات، بیان داستان و مفاهیم درس)
		درس چهارم (لغات، قواعد، ترجمه تمرین‌ها و بیان داستان و مفاهیم درس)
۸ و ۷	۲۰ و ۱۹	درس پنجم (لغات، قواعد، ترجمه بخشی از تمرین‌ها و بیان مفاهیم مرتبط)
		درس پنجم (مرور قواعد و لغات، تکمیل ترجمه تمرینات، بیان داستان و مفاهیم درس)
۱۰ و ۹	۲۱	درس ششم (لغات، قواعد، ترجمه بخشی از تمرین‌ها و بیان مفاهیم مرتبط)
		درس ششم (مرور قواعد و لغات، تکمیل ترجمه تمرینات، بیان داستان و مفاهیم درس)
۱۲ و ۱۱	۲۲	درس هفتم (لغات، قواعد، ترجمه بخشی از تمرین‌ها و بیان مفاهیم مرتبط)
		درس هفتم (مرور قواعد و لغات، تکمیل ترجمه تمرینات، بیان داستان و مفاهیم درس)
		درس دوازدهم (لغات، مرور قواعد دروس ۱-۱۱، ترجمه تمرین‌ها و تکمیل جدول متقاطع)
		رفع اشکال مباحث تدریس شده در دوره، انجام خودآزمایی پایانی کتاب و توجیه نحوه برگزاری آزمونهای پایان دوره

■ جدول بودجه‌بندی درس (بر مبنای کتاب آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن مجید « (مجلد اول)، تألیف آقایان محدث، صفارهرندی و علّامی) ^۱

جلسه	عناوین موضوعات تدریس	جلسه	عناوین موضوعات تدریس
۱	مقدمه + درس اول	۱۲	درس نهم
۲	درس دوم	۱۳	درس دهم
۳	درس سوم	۱۴	درس یازدهم
۴	درس چهارم	۱۵	درس دوازدهم
۵	مرور دروس اول تا چهارم	۱۶	مرور دروس نهم تا دوازدهم
۶	درس پنجم	۱۷	درس سیزدهم
۷	درس ششم	۱۸	درس چهاردهم
۸	درس هفتم	۱۹	درس پانزدهم
۹	درس هشتم	۲۰	درس شانزدهم
۱۰	مرور دروس اول تا هشتم	۲۱	مرور دروس نهم تا شانزدهم
۱۱	آزمون میان دوره	۲۲	رفع اشکال مباحث تدریس شده در دوره و توجیه نحوه برگزاری آزمونهای پایان دوره

نکته: دوره مربوطه برای افراد مستعد با تحصیلات بالای دیپلم می‌تواند در ۱۸ جلسه آموزشی برگزار شده (با حذف جلسات مرور که در جداول بودجه بندی بالا آمده است) و میزان ساعات آموزشی محاسبه شده برای ایشان بر مبنای ۲۲ جلسه محاسبه گردد.

■ آیین‌نامه برگزاری آزمونها

الف) آزمون ورودی:

آزمون ورودی دوره ویژه کسانی است که فاقد گواهینامه پایانی قرائت (سطح ۲) هستند. این افراد لازم است پس از ثبت نام، در آزمونهای ورودی - که طبق آزمونهای پایانی قرائت (سطح ۲) برگزار می‌شود - شرکت نمایند و در صورت کسب حدنصابهای لازم، در دوره حضور یابند.

ب) آزمون میان دوره:

آزمون میان دوره ۱۰ نمره دارد و به شرح زیر برگزار می‌شود:

- ۱۲ سؤال چهارگزینه‌ای (۵ سؤال از ترجمه کلمات، ۵ سؤال از مفهوم آیات و ۲ سؤال از مباحث قواعد) (هر سؤال نیم نمره)
- ۴ سؤال تشریحی (شامل ترجمه ۴ عبارت قرآنی) (هر سؤال یک نمره)

آزمون میان دوره، طبق جدول بودجه‌بندی طرح، در جلسه یازدهم (بر مبنای کتاب آموزش مفاهیم قرآن و کتاب آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن کریم) یا چهاردهم (بر مبنای کتاب روشی آسان برای آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن) برگزار می‌شود. ارزش این آزمون معادل یک چهارم (۵ نمره) آزمون پایانی است؛ بنابراین نمره کسب شده توسط متعلمان بر دو تقسیم شده و به نمره آزمون پایانی آنان افزوده می‌شود.

۱. جهت تهیه کتب با موسسه نور مبین، به شماره ۲۹۱۱۹۹۱ (با پیش شماره ۰۲۵۱) یا ۰۹۱۹۱۶۰۳۷۱۱ تماس حاصل شود.

ج) آزمون پایانی:

آزمون پایانی دوره به صورت تستی - تشریحی و به شرح زیر برگزار می‌شود:

- ۲۰ سؤال تستی (از هر جلد حدود ۷ سؤال) شامل:

۶ سؤال از ترجمه کلمات ، ۴ سؤال از ترجمه عبارات ، ۴ سؤال از مفهوم آیات و ۶ سؤال از مبحث قواعد (به ارزش ۱۰ نمره).

- ۵ سؤال تشریحی شامل ترجمه ۵ عبارت قرآنی (به ارزش ۵ نمره).

آزمون پایانی ۱۵ نمره دارد، که پس از جمع شدن با نمره آزمون میان دوره، نمره نهایی فرد را تشکیل می‌دهد. حدنصاب قبولی در دوره، کسب نمره ۱۴ از ۲۰ می‌باشد.

■ مسئول و مجری طرح

مسئولیت برگزاری دوره‌ها به عهده اداره امور قرآنی استان می‌باشد؛ که البته توسط نهادهای دولتی و مؤسسات قرآنی مردمی و تحت نظارت اداره امور قرآنی استان اجرا خواهد شد.

تذکر: استفاده از فارغ‌التحصیلان دوره‌های تربیت معلم مفاهیم قرآن کریم (سطح ۱). برای تدریس این دوره‌ها از اولویت ویژه‌ای برخوردار است. بدیهی است در صورت کمبود معلم می‌توان از دیگر معلمان استان که توانایی تدریس ترجمه و مفاهیم قرآن را دارند نیز بهره‌مند شد.

■ مراحل اجرایی

- ۱- برنامه‌ریزی جهت تسهیم و ابلاغ سهمیه‌ها به اتحادیه قرآنی استان و کانونهای قرآن شهرستانها (طبق سهمیه‌های تعیین شده از سوی سازمان دارالقرآن الکریم و ابلاغ شده از سوی دفتر مرکزی سازمان تبلیغات اسلامی در اوائل هر سال و یا درخواست تأیید و صدور مجوز برگزاری دوره‌های ابداعی و بومی)
- ۲- تبلیغات (حتی‌المقدور به طور گسترده و وسیع در سطح استان و شهرستانهای تابعه)
- ۳- ثبت‌نام از علاقمندان (همراه با انجام آزمونهای ورودی مورد نیاز)
- ۴- برگزاری آزمون در پایان دوره، ارائه گواهینامه به قبولشدگان همراه با انتخاب نفرات برتر دوره و اهداء جوایز به ایشان.
- تذکر: در صورت صلاحدید، مدیر محترم اداره امور قرآنی استان می‌تواند صدور گواهینامه قبولشدگان مفاهیم (سطح ۱) را به مسئول اداره تبلیغات اسلامی شهرستانهای استان واگذار نماید. در این صورت لازم است گواهینامه‌ها توسط مسئولان ذیربط امضاء و ممهور به مهر دارالقرآن شهرستان گردد.
- ۵- ارسال گزارش مشروح و مصور از برگزاری دوره‌ها توسط اداره امور قرآنی استان وفق استانداردهای تعریف شده.
- ۶- ارزیابی دقیق و کارشناسانه در پایان سال (در هر شهر و مجموعاً در استان) طبق جداول ضمیمه ارائه شده در طرح.

■ اجرای دوره به صورت غیر حضوری

- ۱- قرآن‌آموزانی که دارای توانایی و استعداد کافی برای خودآموزی باشند می‌توانند با هماهنگی مسئولان اجرایی طرح، پس از ثبت‌نام، به طور غیر حضوری دوره‌های آموزشی را طی نموده و در پایان هر دوره به همراه دیگر متعلمان در آزمون پایانی شرکت نمایند و در صورت کسب نمره قبولی، گواهی مربوطه را دریافت دارند.
- ۲- افرادی که قبلاً این دوره‌ها را در سایر مراکز فرهنگی و قرآنی گذرانده باشند، با ارائه مدارک معتبر و با تأیید اداره امور قرآنی استان، می‌توانند بدون شرکت در کلاس، در آزمونهای پایانی هر دوره شرکت و در صورت قبولی، گواهی پایان دوره را دریافت نمایند.

■ آیین‌نامه انضباطی

- ۱- حضور متعلمان در کلیه جلسات درسی الزامی است.
- تذکر: ارائه مدرک موجه از سوی متعلم به مسئولان دوره در موجه کردن غیبت الزامی است.
- ۲- حداکثر غیبت موجه در طول دوره سه جلسه می‌باشد (مشروط بر ارائه ادله قابل قبول).
- ۳- کلیه متعلمان موظف به حفظ شئونات رفتاری و ظاهری از جمله حفظ کامل حجاب (برای خواهران) و پوشش مناسب (برای برادران) می‌باشند.

■ نکات مهم

تذکرات مربوط به معلم:

- ۱- معلمان محترم در این دوره‌ها بر قرائت آیات کتاب توسط فراگیران تأکید نمایند.
- ۲- شایسته است معلمان محترم در هر جلسه، ضمن تدریس، مطالب کوتاه اخلاقی و تربیتی را با توجه به سطح فراگیران، از قرآن کریم و گفتار اهل بیت (ع) بیان نمایند.
- ۳- در هر جلسه، معلمان محترم ابتدا دقایقی را طبق جدول بودجه‌بندی دروس به تدریس نظری پرداخته، سپس با توجه به لغات و قواعد تدریس‌شده، به کارورزی با افراد و رفع اشکالات آنان اقدام نمایند.
- ۴- معلمان محترم در آغاز هر دوره و پیش از آموزش، به بیان مقدمه، اهداف دوره و آماده‌سازی متعلمان بپردازند.
- ۵- از آنجا که تسلط بر ترجمه و مفاهیم قرآن کریم مستلزم تمرین و تکرار مستمر می‌باشد، شایسته است معلمان محترم فراگیران را نسبت به کارورزی و ممارست در ساعات خارج از کلاس تشویق نمایند.

تذکرات مربوط به مسئول اجرایی دوره:

- ۱- شرکت‌کنندگان باید در دو گروه (برادر - خواهر) و در دو مقطع سنی بالا و پائین ۱۵ سال کلاس‌بندی شوند.
- ۲- ارائه یک نسخه از تصویر «جدول بودجه‌بندی دروس» و «نحوه ارزشیابی»، در آغاز هر دوره، به معلم طرح الزامی می‌باشد. بدیهی است رعایت سرفصلهای مصوب در ساعات آموزشی تعیین‌شده موجب ارتقاء کیفیت دوره‌ها خواهد شد.
- ۳- شایسته است پیش از برگزاری دوره‌ها، طی جلسه یا جلساتی نسبت به توجیه کادر آموزشی و اهداف و شیوه‌های آموزشی مورد نظر، اقدام لازم صورت پذیرد و معلمان دوره نیز حداقل یک بار، طرح تفصیلی را مطالعه نمایند.
- ۴- مکان دوره‌ها از نظر امکانات آموزشی و عمومی، از قبیل دارا بودن نور مناسب، تخته، تهویه، معطر بودن فضا، ساکت بودن محیط و ... در حد مطلوب باشد.
- تذکر: کلاسهای ویژه خواهران به علت معذورات شرعی در غیر از مساجد برگزار گردد.
- ۵- صدور کارت شناسایی برای همه فراگیران و تشکیل پرونده‌های مجزا برای آنان می‌تواند در اجرای منظم‌تر دوره آموزشی و جدیت آنان مؤثر باشد.
- ۶- برای آموزش در دوره‌های خواهران لزوماً از معلم خواهر استفاده شود.
- تذکر: در موارد اضطراری و با هماهنگی مدیر محترم اداره امور قرآنی استان، استفاده از معلم برادر بلامانع است.
- ۸- رعایت تعداد حداقل و حداکثر (۱۵ تا ۲۵ نفر) در هر کلاس مربوط به دوره‌های سهمیه‌ای است و در دوره‌های خودگردان رعایت تعداد حداقل ضرورتی ندارد.

معاونت آموزش و پژوهش